

Akwụkwọ Daniel — Nọmba Iri Abụọ na Asatọ

Mgbidi

Jeff Pippenger

2023-12-23

Nebukadneza na-anọchi anya mmalite nke Adventizim, mmalite nke United States, mmalite nke mpi Protestant na mmalite nke mpi Republican. Belshaza na-anọchi anya njedebe nke ahiri ndi a niile.

Nebukadneza na-anọchi anya akuko nke ozi ndi mmuo ozi mbu na nke abuo site na 1798 ruo 1844, na mmalite nke ikpe nyocha nke Chineke. Ama ya na-adabara Daniel isi nke mbu. Belshaza na-anọchi anya akuko nke ozi nke mmuo ozi nke ato site na 1989 ruo n'iwu ubochi Sonde, na mmalite nke ikpe mmezu nke Chineke. Ama ya na-adabara Daniel isi nke mbu ruo nke ato.

Nebukadneza na-egosi njedebe nke “oge asaa” ahụ biara n'elu alaeze ugwu nke Izrel n'afọ 1798, mgbe e weghachiri ya alaeze ya mgbe o biri n'obi anu oha. Akaebe ya na-aga n'ihu ruo n'imeghe ikpe nyocha ahụ na njedebe nke “oge asaa” ahụ, nke biara n'elu alaeze ndida nke Juda n'afọ 1844. N'akaebe ya, okwu ahụ bu “elekere” na-anọchi anya ozi elekere ikpe nke mmuo ozi mbu, ma ozokwa, o na-anọchi anya mbata nke ozi ahụ. “Elekere” ahụ n'akaebe ya na-akara ma 1798, ma 1844, nke ha abuo na-anọchi anya mmechi nke iwe mbu na iwe ikpeazu n'otu n'otu.

A na-akowa njedebe Belshaza site n'ide aka omimi ahụ nke ha nhata puku abuo nari ise na iri abuo. “Oge asaa,” ma o buru na e gosiputara ha dika “otu awa,” ma o bu “ichusasi,” ma o bu “puku abuo nari ise na iri abuo,” bu akara nke ikpe. Ikpe Nimrod bu “ichusasi,” nke Nebukadneza bu “oge asaa,” nke Belshaza kwa bu puku abuo nari ise na iri abuo. Mgbe Nebukadneza kpebiri ndi ikom ato ahụ kwesiri nsopuru ikpe, o mere ka a kpoo oku n'oku ahụ “ugboro asaa,” karja ka o na-adi nkiti.

Ikpe ikpe nke “oge asaa” ahụ ka a na-akara akara n'obibia nke ozi mbu, nakwa n'obibia nke ozi nke ato. Njedebe nke Adventizim nke ndi Miller n'afọ 1863 bidoro site n'iju ozizi nke “oge asaa,” ma otu nari afọ na afọ iri abuo na isii ka e mesiri, n'afọ 1989, “oge ogwugwu” maka akuko ihe mere eme nke mmuo-ozi nke ato biarutere. Otu nari na iri abuo na isii bu akara nke “oge asaa”; ya mere, njedebe nke ngaghari nke mmuo-ozi mbu n'afọ 1863, ruo na mmalite nke ngaghari nke mmuo-ozi nke ato n'afọ 1989, ka “oge asaa” ahụ na-ejikota onu site n'otu nari na iri abuo na isii ahụ nke ihe nnochianya.

Ma ihe ama banyere odida Belshaza, n'isi nke ise nke Daniel, na-akuzi na o dighi onye puru ihu ikpe nke “oge asaa ahụ,” obuna o bu ezie na e dere ya n'elu “mgbidi” ahụ. N'ih i mpi Republican, e dere ikpe ahụ n'elu “mgbidi nkewa nke uka na steeti” nke Thomas Jefferson, nke a na-ewepu n'isi nke ise nke Daniel. N'ih i ezi mpi Protestant, e dere ikpe ahụ n'elu chaati abuo ndi ahụ di nsọ, ndi a kpo gidere n'elu “mgbidi” ahụ ka ndi na-agu ya wee gbaa oso. Ma n'ime isi nke Laodisia, okwu ndi ahụ adighi aputa ihe. N'onodu abuo ahụ, okwu ikpe ndi ahụ na-anochi anya na a tuola ma ezi mpi Protestant ma mpi Republican n'akpirikpa ibu, ma hu na ha ezugh i ezu. Akuko Belshaza nwere ozi

maka mpi Republican, nke na-anochi anya mba niile nke uwa.

“N’akukọ ihe mere eme nke Nebukadneza na Belshaza, Chineke na-agwa mba ndi nke taa okwu.” Signs of the Times, July 20, 1891.

Akukọ Belshaza kwa nwere ozi maka mpi Protestant, nke na-anochi anya ndi mmadu nke uwa.

“N’akukọ ihe mere eme nke Nebukadneza na Belshaza, Chineke na-agwa ndi mmadu nke taa okwu.” Bible Echo, September 17, 1894.

Mmehie Belshaza na-anochi anya mmehie nke mpi abuo ahụ nke anụ ohia nke uwa. A na-achota mmehie nke nke o bula n’ime mpi ndi ahụ n’iju eziokwu ndi bu ntala ha, ebe ha nwere amamihe zuru oke banyere eziokwu ndi ahụ. A na-eme ka mpi Republican zaa ajuju n’ihu ihè nke Iwu Nso, na akukọ mmalite ahụ mgbe e meputara akwukwo ahụ nke sitere n’aka Chineke, ma kemgbe ahụ, a nowo na-aju ya nwayoo nwayoo n’uzo na-aga n’ihu. Mgbe mba ahụ kwuru okwu dika dragon, a ga-abu na ewepula mgbidi nke nkewa n’etiti uka na ochichi nke a na-anochi anya ya n’ihe atụ. Maka ezi mpi Protestant, ihè sitere n’akukọ nke ozi nke mmuo ozi mbu na nke abuo, mgbe e guzobere ntala ndi ahụ, a nowo na-aju ya nwayoo nwayoo, o ga-anogidekwa na-aju ya n’uzo na-abawanye uba, ruo mgbe a ga-ajukwa “mgbidi” nke iwu Chineke, n’ikpeazu.

“N’ebe a, onye amuma na-akowa otu ndi mmadu bu ndi, n’oge nke ihapu eziokwu na ezi omume n’ozuzu ya, na-achọ iweghachi ukpuru ndi ahụ bu ntala nke alaeze Chineke. Ha bu ndi na-aruzi mbibi e meworo n’iwu Chineke—mgbidi ahụ O debere gburugburu ndi O hooro maka nchebe ha, ma nrubeisi nye ukpuru ya nke ikpe ziri ezi, eziokwu, na idi ocha ga-abu nchebe ha na-adigide adigide.

“N’okwu ndi putara ihè nke a na-apughị ighotahie, onye amuma ahụ na-egosi oru puru iche nke ndi foduru a na-arụ, bu ndi na-ewughachi mgbidi ahụ. ‘O buru na i weghachite ukwu gi n’ubochi izuike, ka i ghara ime ihe na-atọ gi uto n’ubochi nso M; ma kporo ubochi izuike ihe na-enye onu, ubochi nso nke Onyenwe anyi, nke kwesiri nsopuru; ma sopuru Ya, na-emeghi uzo nke aka gi, ma o bu icho ihe na-atọ gi uto, ma o bu ikwu okwu nke aka gi: mgbe ahụ i ga-enwekwa obi uto n’ime Onyenwe anyi; M ga-emekwa ka inya ije n’elu ebe ndi di elu nke uwa, ma nye gi ka i rie ihe nketa nke Jekob nna gi: n’ihi na onu Onyenwe anyi ekwuwo ya.’ Aizaya 58:13, 14.” Prophets and Kings, 677, 678.

Uoro Akwukwo Nso ndi mmuo ozi kpughere William Miller na-anochi anya iwu amuma nke Chineke, ma n’adighi ka Izrel oge ochie, Izrel nke oge a ga-abu ndi e nyere n’aka nchekwa o bughị naani iwu Iwu Iri ahụ, kama kwa amuma ndi ahụ.

“Chineke akpoola uka Ya n’ubochi a, dika O kporo Izrel oge ochie, ka o guzo dika ihè n’uwa. Site n’oke mma nkewa nke eziokwu, ya bu ozi nke mmuo-ozi mbu, nke abuo, na nke ato, O kewapuru ha n’ebe uka di iche iche no na n’ebe uwa no, ka O wetara ha n’ibiarukwu nso di nso n’ebe O no. O meela ha ndi e tinyere iwu Ya n’aka, ma nyefee ha nnukwu eziokwu nile nke amuma maka oge a. Dika e nyefere okwu nso ndi ahụ n’aka Izrel oge ochie, ndi a bu ntukwasị-obi di nso a ga-eme ka uwa mara. Mmuo-ozi ato nke Mkpughe 14 na-anochi anya ndi nabatara ihè nke ozi Chineke ma puo dika ndi nnochiteanya Ya ikwusara ido aka ná ntị n’ogologo na obosara uwa niile. Kraist na-agwa ndi na-eso uzo Ya, si: ‘Unu bu ihè nke uwa.’

N’obi mmadu o bula nke nabatara Jisosh, obe Kalvai na-ekwu, si: ‘Leenu uru mkpuru-obi bara: “Gaanu n’uwa niile, kwusaanu ozi oma nye ihe niile e kere eke.”’ A gaghị ekwe ka ihe o bula gbochie oru a. O bu oru kachasi mkpa n’oge a; o ga-erute ebe di anya dika mgbe ebighi ebi. Ihunanya ahụ Jisosh gosiputara n’ebe mkpuru-obi mmadu no n’aja O ji kwuo mgbaputa ha, ga-akpali ndi na-eso uzo Ya niile.” Testimonies, volumu 5, 455.

“Eziokwu ukwu nke amuma,” ndi mmuo ozi nyefere, ma guzobe site n’oru William Miller, bu “nkwenye di nso a ga-ekwusara uwa.” Iwu nke Iwu Iri ahụ, iwu nke okike, iwu nke ahuike na iwu nke omumu amuma ka otu Onye Ukwu nyere Iwu nyere, ma iju otu Iwu putara iju ha niile. Iju usoro a nyere William Miller malitere nnupuisi na-aga n’ihu, nke n’ikpeazu ga-eduba Adventism n’iju ubochi izu ike nke ubochi nke asaa.

“Nna-ukwu nwere esemokwu megide ndi ya na-ekwuputa na ha bu nke ya n’ubochi ikpeazu ndi a. N’esemokwu a, ndi nwoke no n’onodu ibu oru ga-agbaso uzo nke na-emegide kpomkwem nke Nehemaja soro. O bughị naani na ha onwe ha ga-eleghara ubochi izu ike anya ma lejia ya, kama ha ga-agbalikwa igbochi ndi ozo idebe ya site n’ili ya n’okpuru mkpofu omenala na odinala. N’ime uka di iche iche na n’ime nnukwu nzuko ndi a na-eme n’ezi, ndi ozi ga-arisi ndi mmadu ike banyere mkpa o di idebe ubochi mbu nke izu. E nwere odachi n’oke osimiri na n’elu ala; odachi ndi a ga-amubakwa, otu mbibi na-esochi ibe ya nso; a ga-egosikwa obere igwe ndi na-edebe ubochi izu ike n’ihi ako na uche di ka ndi na-ewetara uwa iwe Chineke n’ihi ileghara ha na-eleghara ubochi Sode anya.”

“Setan na-akpali ugha a ka o wee mee ka uwa buru ndi a dooro n’agha. O bu atumatu ya imanye mmadu ka ha nabata njehie. O na-etinye aka n’uzo doro anya n’igbasa okpukpe ugha nile, o gaghikwa akwusi n’ihe obula n’igbali ya ime ka ozizi ezighi ezi guzosie ike. N’okpuru mkpuchi inu oku n’obi n’okpukpe, mmadu, ndi mmuo ya metutara, echeputawo ndi ibe ha ahuhu kasi obi ojoo, ma kpataara ha ahuhu kasi di egwu. Setan na ndi nnochiteanya ya ka nwere otu mmuo ahụ; a ga-ekwughachikwa akuko ihe mere n’oge gara aga n’ubochi anyi.”

“E nwere ndi mmadu ndi etinyeworo uche na ochicho ha imezu ihe ojoo; n’ime omimi gbara ochichiri nke obi ha, ha ekpebiela mpu ndi ha ga-eme. Ndi a na-eduhie onwe ha. Ha ajula nnukwu ukpuru Chineke nke ezi omume, ma n’onodu ya ha ewulitela ukpuru nke aka ha, ma site n’iji onwe ha tanyere ukpuru a, ha na-ekwuputa onwe ha di ka ndi di nso. Onyenwe anyi ga-ekwe ka ha gosi ihe di n’obi ha, mee ka mmuo nke nna ukwu na-achikwa ha puta ihè n’omume ha. O ga-ahapu ha ka ha gosi ikpoasi ha kporo iwu Ya n’otu ha si emeso ndi na-eguzosi ike n’ihe n’ihe iwu ahụ choro. A ga-akpali ha site n’otu mmuo ahụ nke ara okpukpe nke kpaliri igwe mmadu ahụ gara n’ihu n’ikpogide Kraist n’obe; uka na ochichi ga-ejikota onwe ha n’otu nkwekorita ruru aru ahụ.”

“Uka nke taa esowo n’uzo ndi Juu nke oge ochie, ndi wepuru iwu nile nke Chineke n’akuku n’ihi odinala nke aka ha. O gbanwere iwu-nso ahụ, mebiekwa ogbugba-ndu ebighi ebi, ma ugbu a, di ka n’oge ahụ, mpako, ekweghi-ekwe, na ekwesighi ntukwasị obi bu ihe si na ya aputa. E gosiputara ezi onodu ya n’ezie n’okwu ndi a sitere n’abu Mozis: ‘Ha emerwo onwe ha; ntupo ha abughị ntupo nke umu ya; ha bu ogbo gbagoro agbago ma mebie emebi. O bu otu a ka unu si akwughachi Jehova, unu ndi nzuzu na ndi na-enweghi amamihe? O bughị ya bu Nna gi nke zutara gi? O bughị ya mere gi, guzosiekwa gi ike?’” Review and Herald, March 18,

1884.

Ndị Adventist ga-ajụ eziokwu n'ụzọ ikpeazụ n'oge iwu Ụka, dika Adventism na-emegharị akụkọ ihe mere eme nke Izrel oge ochie, mgbe “mmụọ otu ahụ nke ara okpukpe nke kpaliri igwè mmadụ ahụ ka ha kpogidere Kraịst n'obe na-achikwa ha; a ga-ejikọta chọchị na ọchịchị n'otu nkwekọrịta ruru arụ ahụ.” Nnupuisi na-arị elu nke Adventism ka e gosiri na Ezikiel isi nke asatọ, ebe e nwere arụ anọ na-abawanye njọ, ndị n'amụma na-akara ọgbọ anọ nke Adventism malitere n'afọ 1863. Arụ ikpeazụ ahụ bụ mgbe ndị ndu Jerusalem kpọrọ isi ala nye anyanwụ.

O wee kpobatarara m n'ime ogige dị n'ime nke ụlọ Jehova; ma, lee, n'ọnu ụzọ nke ụlọ nsọ Jehova, n'etiti ihe owuwu mbata na ebe ichuàjà, e nwere ihe dị ka mmadụ iri abụọ na ise, ndị azụ ha chere ihu n'ụlọ nsọ Jehova, ma ihu ha chere ihu n'owuwa anyanwụ; ha wee kpọọ isiala nye anyanwụ n'ihu owuwa anyanwụ. Mgbe ahụ ọ sirị m, I hụwo nke a, gị nwa nke mmadụ? Ọ bụ ihe nta nye ụlọ Juda na ha na-eme ihe arụ ndị a ha na-eme n'ebe a? n'ihia na ha ejuputawo ala ahụ n'ihe ike, ha alaghachikwokwa ime ka iwe wee m: ma, lee, ha na-etinye alaka n'imi ha. Ya mere, Mụ onwe m ga-emekwa n'oke iwe: anya m agaghị emere ebere, ọ dighikwa m ga-enwe omiko: ma ọ bụ ezie na ha ga-eti mkpu n'ntị m n'oké olu, ma agaghị m anụ ha. Ezikiel 8:16–18.

Ikpe nke a na-eweta n'oge ahụ ka e ji “awa” ikpe Belshaza mee ihe atụ.

Belshaza, bụ eze, mere oké oriri nye otu puku n'ime ndi-isi ya, ọ nọkwa n'ihu puku ahụ na-anụ mmanya vain. Belshaza, mgbe ọ na-atọ mmanya vain ahụ, nyere iwu ka e wetara arịa ọlaedo na ọlaocha ndị Nebukadneza, nna ya, si n'ụlọ nsọ nke dị na Jerusalem buru; ka eze ahụ, na ndi-isi ya, na ndi nwunye ya, na iko ya, wee nūọ n'ime ha. Mgbe ahụ, ha wetara arịa ọlaedo ndi ahụ a napuru n'ụlọ nsọ nke ụlọ Chineke nke dị na Jerusalem; eze ahụ, na ndi-isi ya, na ndi nwunye ya, na iko ya, wee nūọ n'ime ha. Ha nuru mmanya vain, too chi nke ọlaedo, na nke ọlaocha, nke ọla kopa, nke igwè, nke osisi, na nke nkume. N'otu awa ahụ ka mkpisi aka nke aka mmadụ putara, dee ihe n'ihu ihe-ndoba oriona n'elu ntụ ọcha nke mgbidi ụlọ eze ahụ; eze ahụ hụkwara akụkụ aka ahụ nke dere ihe ahụ. Mgbe ahụ, ọdidi ihu eze ahụ gbanwere, echiche ya wee nye ya nsogbu, nke mere na nkwonkwo ukwu ya tohapuru, ikpere ya wee na-akụkọ onwe ha onu. Eze ahụ tiri mkpu n'olu ukwu ka e webata ndi dibia kpakpando, ndi Kaldia, na ndi na-agba afa. Eze ahụ wee kwuo, si ndi amamihe Babilon, Onye obula ga-agu ihe odide a, ma kowara m ihe ọ putara, a ga-eyikwasị ya uwe uhie obara obara, a ga-etinyekwa ya olu ọlaedo n'olu ya, ọ ga-abukwa onye nke atọ n'ichi alaeze ahụ. Mgbe ahụ, ndi amamihe eze ahụ niile bjara: ma ha enweghi ike igu ihe odide ahụ, ma ọ bụ ime ka eze mara nkowa ya. Mgbe ahụ, eze Belshaza nwere oké nsogbu nke ukwu, ọdidi ihu ya gbanwere n'ime ya, ndi-isi ya wee ju anya. Daniel 5:1–9.

N'“otu awa ahụ” ka ikpe Belshaza rutere, ka a tūbara Shedrak, Mishak na Abednego n'okụ ahụ nke e mere ka ọ di oku “ugboro asaa” karija ka ọ na-adị na mbu.

Ugbu a, ọ buru na unu di njikere na n'oge obula unu nuru uda opi, na oja, na ubo akwara, na sackbut, na psaltery, na dulcimer, na udi egwu nile, ka unu daa n'ala fee onyinyo ahụ nke m mere; ọ di mma: ma ọ buru na unu ekweghi ife ya, n'otu awa ahụ ka a ga-atuba unu n'etiti oku ahụ na-enwu enwu nke ukwu; onye kwa bu Chineke ahụ nke ga-anaputa unu n'aka m?

Shedrak, Mishak, na Abednego zara, si eze, Nebukadneza, anyi enweghi mkpa iza gi okwu n'ihe a. O buru na o di otu a, Chineke anyi, onye anyi na-eфе, nwere ike inaputa anyi n'oku ahụ na-enwu enwu nke ukwu, o ga-anaputakwa anyi n'aka gi, eze. Ma o burukwa na o bughị otu a, ka a mara gi, eze, na anyi agaghi efe chi gi nile, anyi agaghi akpokwa isiala nye onyinyo olaedo ahụ nke i guzobere. Mgbe ahụ Nebukadneza juputara n'oké iwe, odidi ihu ya wee gbanwee megide Shedrak, Mishak, na Abednego: ya mere o kwuru, nye iwu ka a kpoo oku ahụ oku ugboro asaa karịa ka a na-ekpo ya. Daniel 3:15–19.

“Oge” ikpe Belshaza bu otu “oge” ikpe Shedrak, Meshak na Abednego, ma n'ime ahiriokwu abuo ahụ, a na-anochi anya “oge asaa” di ka akara nke ikpe ahụ. Ndi ikom ato ahụ ndi ruru eru na-anochi anya ndi akaebe abuo ahụ ndi na-ebili soro igwe ojii banye n'eluigwe dika okoloto n'ime “oge” nke nnukwu ala oma jijiji ahụ n'oge Iwu Uka, ma Belshaza na-anochi anya ikpe nke mbibi mba nke a na-ewetara anu ohia nke uwa n'ime otu “oge” ahụ kpomkwem.

Anyi ga-aga n'ihu n'imu ihe anyi banyere ikpe Belshazzar n'akwukwo na-esonu.

“Anam arusiwo m oru nke ukwu n'uche m banyere ukpuru idi nsọ di ala di n'etiti ndi anyi. Ma mgbe m chetara ahuhu ndi e kwuputara megide Kapanom, ana m eche banyere otu ikpe omuma ga-adi arọ kari n'ahụ ndi maara eziokwu ma ha agaghi eje ije di ka eziokwu ahụ si di, kama ha ejee ije n'oku nta sitere n'ikunye nke onwe ha. N'oge abali, ana m agwa ndi mmadu okwu n'uzo di oke njo ma di nsọ, na-ario ha ka ha juo ako na uche nke onwe ha, si; Gini ka m bu? O bu m Onye Kraist, ma o bu na abughi m? O mere ka obi m di ohuru? O meela ka amara mgbanwe nke Chineke kpuputa agwa m? Akwarala m mmehie m? Ekweputala ha n'onu? A gbagharala ha? O jikotara m na Kraist dika Ya onwe ya na Nna bu otu? O kporo m ihe m huru n'anya n'oge gara aga asi? O huru m ugbu a n'anya ihe ahụ m kporo asi na mbu? O na m agu ihe nile dika onwunwa efu n'ih i di elu nke ima Kraist Jisos? O na m enwe mmetuta na abu m ihe onwunwe Jisos Kraist zutara n'onu ahia, nakwa na kwa awa o bu a aghaghi m ido onwe m nsọ nye ozi Ya?”

“Anyi na-eguzo n'elu onu uzọ mbata nke ihe omume ukwu na nke di nsọ. A ga-eme ka uwa dum juputa n'ihè site n'ebube nke Onyenwe anyi, dika mmiri si ekpuchi owa nile nke nnukwu omimi ahụ. Amuma di iche iche na-emezu, oge ifufe na oké nsogbu dikwa n'ihu anyi. Esemokwu ndi ochie, ndi e chere na e mechiri onu ruo ogologo oge, ka a ga-eme ka ha dighachi ndu, esemokwu ohuru ga-aputakwa; ihe ohuru na ihe ochie ga-agwakota onu, nke a ga-emekwa n'oge na-adighi anya. Ndi mmuo ozi na-ejide ifufe ano ahụ, ka ha ghara ife, ruo mgbe e nyere uwa ozi ido aka na nti ahụ a kapiri onu; ma oké ifufe ahụ na-achikota onwe ya, igwe ojii na-ebukwa ibu, di njikere iwapu n'elu uwa, ma n'ebe otutu no, o ga-abia dika onye ohi n'abali.”

“Otutu mumuru onu ochi ma ju ikwere mgbe anyi gwara ha, afo iri abuo na iri ato gara aga, na a ga-amanye ubochi Sonda n'elu uwa niile, nakwa na a ga-eme iwu iji manye idebe ya, ma tuo ako na uche mmadu n'ike. Anyi na-ahụ ka a na-emezu ya. Ihe niile Chineke ekwuwo banyere odinihu ga-emezu n'ezikwu; o dighi otu ihe ga-ada n'ihe niile O kwuworo. Protestantizim ugbu a na-agbatị aka gafee olulu miri emi ahụ iji kuọ aka na ochichi ndi papa, a na-akpukwa njiko imekorita ihe iji zopia ma mee ka ubochi izu ike nke iwu nke ano ghara idikwa n'anya; nwoke mmehie ahụ kwa, onye, n'ikpali Setan, guzobere sabbath ugha ahụ, nwa a nke ochichi

ndị pàpà, ka a ga-ebuli elu ka o were ọ̀nọ̀du Chineke.”

“A na-anọchitere m eluigwe nile anya dī ka ọ na-elele mmepe nke ihe omume. A ga-ekpughe ọgba-aghara n’oké esemokwu ahụ buru ibu nke ditere ogologo oge n’ọchịchị Chineke n’elu ụwa. Ihe dī ukwu ma buru nke na-ekpebi ikpeazu ga-eme, nke ahụ kwa n’oge dī nso nno. Ọ buru na e nwee mmechuihu ọ bụla, a ga-etinye agwa Chineke na ocheeze Ya n’ihe ize ndu. E mepere ebe nchekwa ngwa agha nke eluigwe; eluigwe na ala dum nke Chineke na ihe nkwadebe ya niile adila njikere. Otu okwu ka ikpe ziri ezi ga-ekwu, a ga-enwekwa ngosiputa ndi dī egwu n’elu ụwa nke iwe Chineke. A ga-enwe olu dī iche iche na égbè eluigwe na àmùmà na ala ọma jijiji na mbibi zuru ụwa ọnu. Mmeghari ọ bụla n’eluigwe na ala nke eluigwe bu iji kwadebe ụwa maka nnukwu ọgba-aghara ahụ.”

“Ike na-arịwanye njo na-ejide ihe ọ bụla nke ụwa; ma dika otu ndi e nyere nnukwu ihè na ihe omuma dī itunanya, a na-anọchite otutu n’ime ha anya site n’amaghị nwoke ise ndi ahụ na-ehi ụra, ndi nwere oriona ha, ma ha enweghi mmanu n’ime ite ha; oyi, enweghi uche, ndi nsopuru Chineke ha dī adighi ike ma na-ala n’iyi. Mgbe ndu ọhuru na-agbasa ma na-epulite site n’okpuru ma na-ejidesi ngwaoru niile nke Setan ike ngwa ngwa, n’ikwadebe maka ọgu na mgba ikpeazu ahụ dī ukwu, ihè ọhuru na ndu na ike ọhuru na-aridata site n’eluigwe, ma na-ejide ndi Chineke bu ndi na-adighi anwu anwu, dika otutu ugbo a no, n’ime mmehie na njehie. Ndi ga-ahu ugbo a ihe na-abia n’isi anyi n’oge na-adighi anya site n’ihe a na-eme n’ihu anyi, agaghizi atukwasị obi n’ihe mmadu cheputara, ha ga-enwekwa mmetuta na a ghaghị imata Mmuo Nso, inata Ya, igosi Ya n’ihu ndi mmadu, ka ha wee luo ọgu n’ihi ebube Chineke, ma ruo oru n’ebe niile n’uzo nta na n’uzo ukwu nke ndu, maka nzoputa nke mkpuruobi nke mmadu ibe ha. Naani Nkume ahụ nke diri n’aka ma kwusie ike bu Nkume nke Oge Ebighi Ebi. Naani ndi na-ewu ulo ha n’elu Nkume a ka no na nchekwa.”

“Ndi ahụ nke uche ha dī ugbo a n’ihe nke anu ahụ, n’agbanyeghi ido aka na nti nile Chineke nyere n’Okwu Ya nakwa site n’akaebe nke Mmuo Ya, agaghị ejikota onwe ha na ezi-na-ulo nso nke ndi a gbaputara agbaputa. Ha bu ndi anu ahụ na-achi, ndi ewedara ala n’echiche, burukwa ihe aru n’anya Chineke. E doro ha nsotubeghi site n’eziokwu. Ha abughi ndi na-ekere okè n’ime agwa Chineke, ha emeribeghikwa onwe ha na ụwa, tinyere aguu na ochicho ojo ya. Udi ndi a juru n’ime uka anyi nile, n’ihi nke a kwa, uka ndi ahụ adighi ike, na-ariakwa oria, dikwa njikere inwu anwu. Agaghị enwe akaebe ọ bụla nke enweghi mmasi a ga-eburu ugbo a, kama ọ ga-abu akaebe doro anya, kpomkwem, nke na-akposi adighi ocha ọ bụla, ma na-ebuli Jisos elu. Anyi dika otu ndi mmadu aghaghị ino n’onodu nke nchekwube, na-aru oru, na-eche, na-eche nche, na-ekpekwa ekpere.”

“A ga-egosiputakarị olileanya a goziri agozi nke obibia nke abuo nke Kraist n’ihu ndi mmadu, ya na eziokwu ya ndi dī aru; ile anya n’obibia nke na-adighi anya nke Onyenwe anyi Jisos ka o bia n’ebube ya, ga-eduga n’ile ihe ndi nke ụwa anya dika ihe efu na ihe na-adighi ihe ọ bụla. Nsopuru ọ bụla ma ọ bu idi iche ọ bụla nke ụwa enweghi uru obula, n’ihi na ezi onye kwere ekwe na-ebi n’elu ụwa; nzokwu ya na-aga n’ihu n’akuku eluigwe. Ọ bu onye njem ala ozo na obia. Obodo ya dī n’elu. Ọ na-achikota uzari anyanwu nke ezi omume nke Kraist n’ime mkpuruobi ya, ka o wee buru oku na-enwu ma na-acha n’ochichiri nke omume ojo nke ekpuchiwo ụwa. Lee ike okwukwe dī n’ime ya, lee ndu olileanya, lee ihunanya na-ekpo oku,

lee inu oku n'obi di nsọ, nke e doro Chineke nsọ, a na-ahụ n'ime ya, nakwa otu idi iche doro anya di n'etiti ya na uwa! 'Ya mere, muru anya, na-ekpekwa ekpere mgbe niile, ka e wee guo unu di ka ndi kwesiri ekwesi igbanahu ihe ndi a niile ga-eme, na iguzo n'ihu Okpara nke mmadu.' 'Ya mere, muru anya, n'ihi na unu amaghi awa Onyenwe unu ga-abia.' 'Ya mere, dirinu njikere unu kwa; n'ihi na n'awa unu na-atughị anya ya ka Okpara nke mmadu na-abia.' "Lee, ana m abia di ka onye ohi. Ngozi diri onye ahụ nke na-amu anya, na-edebekwa uwe ya." Pamphlets, 38-40.